

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีของในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ๔) เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อิทธิบาท ๔ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลำพูนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปที่มีส่วนร่วมในทางการเมืองท้องถิ่นของเทศบาลเมืองลำพูน ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ประกอบไปด้วย ๑๗ ชุมชนจำนวน ๖,๓๑๕ คนซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie & Morgan) วิเคราะห์ข้อมูลโดย (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๗๐ และเป็นชายคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๐ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๖- ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ รองลงมาตามลำดับคือมีอายุตั้งแต่ ๕๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๐ และน้อยที่สุดคือมีอายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๐

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗ รองลงมาคือมีสถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ และน้อยสุดคือมีสถานภาพหย่าร้างคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓ รองลงมาตามลำดับคือมีการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒ มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๕.๒ และน้อยที่สุดคือมีการศึกษาประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ ๓.๖ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖ รองลงมาตามลำดับคือมีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐ มีอาชีพค้าขายมีคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ และน้อยที่สุดมีอาชีพเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔ รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาทคิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙ รองลงมาตามลำดับคือมีรายได้ ๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาทคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗ มีรายได้ ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาทคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ มีรายได้ ๒๕,๐๐๑ บาทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๕.๕ และมีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทคิดเป็นร้อยละ ๑.๔

๕.๑.๒ การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๘๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙

๒) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗

๓) ด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์ทางการเมืองประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐

๔) ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๑

๕) ด้านการมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือหัวหน้าแผนทางการเมืองประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๙๗

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ เพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๒ อายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๓ สถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๔ ระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๕ อาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองลำพูน ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๖ รายได้ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกับเทศบาลเมืองลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูนครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นพบว่าบทบาทในการเป็นผู้นำท้องถิ่นของผู้หญิงยังมีอยู่น้อยขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานทางราชการข้อมูลข่าวสารการติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นการเผยแพร่เรื่องสิทธิสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นยังมีน้อย การขาดประสบการณ์ทางการเมืองท้องถิ่นของสตรี การขาดความน่าเชื่อถือความเหลื่อมล้ำทางเพศ ขาดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวคนรอบข้าง

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองลำพูนพบว่า การตรวจสอบพรรคการเมืองท้องถิ่น และผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับความร่วมมือจากนักการเมืองท้องถิ่นหน่วยงานทางราชการ ให้ความสำคัญในน้อยกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการตรวจดูรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่การมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงยังมีผู้มีอิทธิพลในพื้นที่คอยควบคุม ทำให้การตรวจสอบเป็นไปได้ยากขาดเรื่องงบประมาณในการตรวจสอบการเลือกตั้งขาดการสนับสนุน ความไว้วางใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นพบว่า การเมืองท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญกับสิทธิสตรี กับการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ถูกต้อง การเมืองท้องถิ่นยังไม่ให้สตรีมีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกติกา ขาดการสนับสนุนให้ผู้หญิง มีการชักชวนรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสม่ำเสมอ ขาดการสนับสนุนให้สตรีได้มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมทางการเมืองและการเลือกตั้งในชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางสังคมทำให้ผู้หญิงไม่มีสิทธิเสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้นำทางการเมืองรวมถึงศึกษานโยบายของผู้สมัครและพรรคการเมืองผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าผู้ชายและมีภาระทางด้านครอบครัวจึงเสนอตัวเป็นผู้ลงสมัครรับเลือกได้ยากกว่าผู้ชาย ขาดโอกาสให้สตรีเป็นสมาชิกระดับแกนนำพรรคการเมืองร่วมระดมทุนบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองสังคมยังไม่ยอมรับสิทธิสตรี ไม่ยอมรับในบทบาทในเรื่องการชักจูงรณรงค์ให้ผู้อื่นสนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นในเขต พบว่า ขาดการสนับสนุนให้มีบทบาท ในการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และการลงรับสมัครรับเลือกตั้ง ของพรรคการเมืองท้องถิ่นขาดความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ รวมถึงการเหลื่อมล้ำทางเพศ ขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและคนรอบข้างขาดประสบการณ์ในการเป็นนักการเมืองท้องถิ่น การเป็นผู้นำ และการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูนจำแนกเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นหน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนสตรีได้มีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น เพื่อจะได้นำมา อภิปรายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นมากขึ้นควรสนับสนุนให้ มีการรวมกลุ่มของสตรี ในชุมชน เพื่อแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองท้องถิ่น การติดตามนโยบายของนักการเมืองท้องถิ่น รวมถึงการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอควรสนับสนุนให้ สตรีในเขตเทศบาล มีการร่วมประชุมในชุมชน เพื่อร่วมรณรงค์ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองเช่น การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง การตรวจสอบการเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ควรมีการสนับสนุนให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเลือกตั้ง การตรวจสอบผู้กระทำผิด การเลือกตั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิ หน้าที่ของสตรีในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงควรให้สิทธิสตรีในการเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งในทุกๆครั้งควรสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมสตรีให้เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง การตรวจสอบการเลือกตั้งในทุกๆ ครั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทใน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรส่งเสริมให้สิทธิสตรีในการมีส่วนร่วมตรวจสอบดูแลการเลือกตั้งให้

เป็นไปตามกติกาการทำผิดการเลือกตั้ง การซื้อสิทธิขายเสียง ควรส่งเสริมให้สตรีได้มีบทบาททางการเมือง ได้ลงรับสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น หรือเป็นผู้ติดตามนักการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองท้องถิ่นที่ถูกต้อง และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องทางการเมืองและการเลือกตั้งร่วมกับผู้อื่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมรณรงค์สนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในการเมืองท้องถิ่น ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่สตรีในเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายและบทบาทหญิงชายเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพ ด้านภาวะผู้นำแก่สตรีที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับอย่างทั่วถึง และเป็นระบบควรเพิ่มสมรรถนะแก่สตรีที่เข้าสู่การเมือง และการบริหาร เกี่ยวกับกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยคำนึงถึงประโยชน์ จริยธรรม จรรยาบรรณ และธรรมาภิบาล ควรเสริมสร้างการตระหนักรู้เรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายและความสำคัญของการมีส่วนร่วม ของสตรีในทางการเมืองและการบริหารแก่เยาวชน นักศึกษาและสาธารณชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นในเขตควรสนับสนุนให้สตรีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่น รวมถึงการลงรับสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่นควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร นโยบาย ของพรรคการเมืองท้องถิ่น รวมถึง ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในพรรคการเมืองของตนควรให้สตรีมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของพรรคที่ตนเข้าร่วมอยู่ด้วย

๕.๑.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมสตรีได้มีส่วนร่วมเป็นผู้ให้คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งแก่บุคคลอื่นในชุมชน โดยควรส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นเป็นสิทธิส่วนบุคคล ที่ต้องการปรึกษาหารือกันในกลุ่มของบุคคลในชุมชน ให้เลือกผู้นำหรือผู้บริหารที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงานของท้องถิ่น รวมถึงมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นของเทศบาลเมืองลำพูนด้วยควรมีการร่วมประชุมประชาคมในชุมชน เพื่อร่วมรณรงค์ในการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นนโยบายที่จะเกิดประโยชน์แก่ชุมชน รวมถึงมีการตรวจสอบนโยบายที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อเสนอต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคการเมืองต่างๆ ที่จะสมัครเข้ามาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมประชุมในชุมชน เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในนโยบายต่างๆ ของพรรคการเมือง

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน สตรีควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นๆ ในการออกเสียงเลือกตั้งและออกไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับหมู่บ้านระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นควบรวมกับประชาชนในพื้นที่ในการร่วมกันรณรงค์การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในระดับต่างๆ ให้ประชาชนทราบ เพื่อที่จะได้ติดตามการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นร่วมกัน เช่น มีการตรวจสอบนักการเมืองท้องถิ่นผู้ที่เข้ามาบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความโปร่งใส มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการเลือกตั้งเข้ามาบริหารงานของท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่นสตรีควรจะรวมกลุ่มในชุมชนและมีส่วนแนะนำผู้สมัครที่เป็นสตรีเพื่อจะได้มีผู้สมัครเลือกตั้งที่เป็นสตรีได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมด้านงบประมาณให้สตรีมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นกับกลุ่มของตนมีการประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรคแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งส่งเสริมให้สตรีมีการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะนโยบายที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม ต่อนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองลำพูนทางครอบครัวควรและญาติควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองให้ควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการ ชักจูงช่วยเหลือหาเสียงให้คนในชุมชนร่วมสนับสนุนบุคคลที่จะเข้ามาสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น และพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุนอยู่มีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองสนับสนุนให้สตรีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นให้มากขึ้น นำนโยบายที่เกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาสตรี รวมถึงการลงรับสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น และแสดงถึงศักยภาพของสตรีให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจถึงสิทธิและความสามารถของสตรีในการแสดงออกทางการเมืองท้องถิ่น

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่องการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

๕.๒.๑ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการตรวจบัญชีรายชื่อว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีส่วนร่วมในการสวดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงมีส่วนร่วมในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชน ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง เมื่อทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยกล่าวว่าสตรีควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นๆ ในการออกเสียงเลือกตั้งและออกไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอมีส่วนร่วมในการตรวจบัญชีรายชื่อว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่

และมีการตรวจสอบสิทธิการเลือกตั้งของคนในชุมชนว่ามีรายชื่อตกหล่นหรือไม่ก่อนการเลือกตั้ง ถ้าพบให้ไปแจ้งต่อทางทะเบียนที่เทศบาลเมืองลำพูนเพื่อที่จะได้ช่วยแก้ไขต่อไป และมีการเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับหมู่บ้าน ระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติควรออกไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีการรณรงค์ให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งใน ระดับต่างๆ เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนน กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และควรส่งเสริมสนับสนุนบทบาทให้สตรีในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชน ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง และมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตการซื้อสิทธิขายเสียงของการเลือกตั้งสอดคล้องกับเยาวชนลักษณ์ สันธิโล^๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในรูปของคณะกรรมการพัฒนาสตรี อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า คณะกรรมการพัฒนาสตรีมีรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและร่วมกิจกรรมทางการเมืองในระดับมากด้านการติดต่อข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความสนใจเข้ามามีบทบาททางการเมืองอยู่ในระดับน้อย และด้านความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองการปกครองอยู่ในระดับสูง

การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบภูมิหลังที่ต่างกันว่าจะมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันหรือไม่ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง รวมทั้งความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การปกครองแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ด้านการติดต่อข่าวสารทางการเมืองการปกครองพบวาระระดับการศึกษาและรายได้ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ส่วนสภาพภูมิหลังด้านอื่นๆ ไม่มีผลทำให้การติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน และได้สอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ ฉั่วสกุลศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่าการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีภูมิหลังต่างกัน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และพื้นฐานทางการเมืองของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมด้านการสนใจทางการเมือง การไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

๑. ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่น พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วม

^๑เยาวชนลักษณ์ สันธิโล, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในรูปของคณะกรรมการพัฒนาสตรี อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ”, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขารัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๓๔.

พูดคุยอภิปรายเรื่องราวทางการเมืองท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบันมีการรวมกลุ่มเล็กๆในชุมชนเพื่อแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองท้องถิ่นมีการพูดคุยติดตามนโยบายของนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่นมีการร่วมประชุมในชุมชนเพื่อร่วมรณรงค์ในการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และเมื่อทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็พบว่าผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยกล่าวว่าควรส่งเสริมสตรีได้มีส่วนร่วมเป็นผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญาไชยกริตา^๒ ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดอำเภอแม่สอดจังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ประชาธิปไตยจะยั่งยืนได้ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเต็มที่ และประชาชนมีสิทธิในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลแสดงให้เห็นได้ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดเป็นแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบการมีส่วนร่วมและการที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริงนั้นสังคมไทยมิใช่ขึ้นอยู่กับการมีระบอบการปกครองและมีสถาบันทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยเท่านั้นแต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือการที่สตรีนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้ในการดำรงชีวิตจนเป็นวิถีชีวิตหรือเป็นวัฒนธรรมซึ่งเรียกว่าวัฒนธรรมทางการเมือง

๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองลำพูน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการตรวจบัญชีรายชื่อว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงมีส่วนร่วมในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์เมฆขจร^๓ ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำกลุ่มแม่บ้านในการมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งอบต. ในเขตอำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่กลุ่มแม่บ้านส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในด้านการเมืองในลักษณะต่างๆ นับแต่การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆทางการเมือง จนถึงการแสดงออกทางการเมืองในแบบอื่นๆ เช่น เข้าร่วมประท้วง เข้าร่วมสมมนาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเมือง มีการเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับหมู่บ้านระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ควรออกไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนในชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีการรณรงค์ให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่างๆ

^๒ธัญญา ไชยกริตา ,”การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก“,วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตมหาวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่๒๕๕๕), หน้า ๕๓-๕๔.

^๓กิตติศักดิ์ เมฆขจร”บทบาทของผู้นำกลุ่มแม่บ้านในการมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้ง อบต. ในเขตอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”,วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,(บัณฑิตมหาวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่๒๕๕๔), หน้า ๖๔-๖๕

๓.ด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์ทางการเมืองประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูนพบว่า สตรีมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง การเลือกคนดีเข้ามาทำงานในการบริหารงานของทางเทศบาลเมืองลำพูนให้มีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนสามารถพึงพิงได้ควรมีการสนับสนุนให้สตรีมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองท้องถิ่นที่ถูกต้องในการเลือกตั้งการเสียสิทธิหากไม่ไปเลือกตั้งรวมถึงการร่วมสังเกตการณ์ในการเลือกตั้งในทุกระดับในเขตเทศบาลเมืองลำพูนสตรีควรจะรวมกลุ่มในชุมชนและมีส่วนแนะนำ ผู้สมัครที่เป็นสตรีเพื่อจะได้มีผู้สมัครเลือกตั้งที่เป็นสตรีได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศรี^๑ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านคือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสูง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ด้านการติดต่อกับทางราชการอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองอยู่ในระดับต่ำคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน และด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมืองไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน แต่ด้านการติดต่อกับทางราชการ ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกัน

๔. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่น คือ สนใจติดตามข่าวสารและกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นและการเลือกตั้งในชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนผู้สมัครและนักการเมืองท้องถิ่นที่ดี มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินการตามนโยบายของนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการคัดค้านนโยบายที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ส่วนรวมและเมื่อทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยกล่าวว่าสตรีควรจะรวมกลุ่มในชุมชนและมีส่วนแนะนำผู้สมัครที่เป็นสตรีเพื่อจะได้มีผู้สมัครเลือกตั้งที่เป็นสตรีได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมด้านงบประมาณให้สตรีมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นกับกลุ่มของตน มีการประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรค แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ช่วยเดินพบปะกับประชาชนในพื้นที่ โดยร่วมกันทำกิจกรรมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อยู่ในหลักศีลธรรมอันดีงาม ไม่โจมตีคู่แข่งจนควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะนโยบายที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม ต่อนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่น และรณรงค์สนับสนุนบุคคลและพรรคที่ตนนิยมเข้าร่วมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และติดตามการนับคะแนนการเลือกตั้งควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่สตรี

^๑ปิยะฉัตร พึ่งเกียรติศรี, "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๒-๑๐๓.

ในเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพ สนับสนุนสตรีให้ลงสมัครรับเลือกตั้งในทางการเมืองท้องถิ่น เสริมสร้างความรู้ด้านภาวะผู้นำแก่สตรีที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับอย่างทั่วถึงควรเสริมสร้างการตระหนักรู้เรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายและความสำคัญของการมีส่วนร่วม ของสตรีการเปิดโอกาสให้สตรีได้มีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมายให้เป็นไปตามหลักเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองตามรูปแบบประชาธิปไตยควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้สตรีเป็นนักการเมืองท้องถิ่นที่ดีเพิ่มสมรรถนะแก่สตรีที่เข้าสู่อำนาจทางการเมืองให้มีความสำคัญ ความไว้วางใจต่อบทบาทของสตรีในการบริหารเกี่ยวกับกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมสอดคล้องกับขวัญฤทัย จ่างจรัส^๕ ศึกษาวิจัยเรื่อง “มุมมองบทบาทผู้หญิงไทยบนเส้นทางการเมืองผ่านสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี” ซึ่งการศึกษาบทบาททางการเมืองการปกครองของนักการเมืองสตรีในปัจจุบัน โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้นำองค์กรพัฒนาสตรีจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ คน ผลการศึกษาพบว่า ในสายตาของผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาททางการเมืองการปกครองของนักการเมืองสตรีโดยยึดแนวคิดสตรีนิยมแบบเสรี ซึ่งผลการวิจัยอาจแบ่งเป็นประเด็นในการศึกษาออกเป็น ๖ ประเด็นดังนี้

๑. มุมมองต่อการเข้าสู่บทบาททางการเมืองการปกครองของสตรี ถือเป็นประเด็นที่สำคัญเนื่องจากถ้าผู้หญิงเข้าสู่บทบาททางการเมืองการปกครองมากก็จะสามารถแสดงถึงความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในสังคมไทย

๒. มุมมองต่อบทบาททางการเมืองการปกครองของนักการเมืองสตรีถือได้ว่านักการเมืองสตรีถือเป็นพลังที่สำคัญต่อการผลักดันนโยบายหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี แต่เนื่องจากนักการเมืองสตรี ถูกจำกัดบทบาทโดยนโยบายพรรคการเมือง และจำนวนของนักการเมืองสตรีที่มีจำนวนน้อยถึงทำให้การผลักดันนโยบายหรือกฎหมายเพื่อสตรียังช้าอยู่

๓. มุมมองต่อปัจจัยที่ส่งเสริมและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่บทบาททางการเมืองการปกครองของสตรี สำหรับอุปสรรค ได้แก่ พรรคการเมือง ทศนคติดั้งเดิมของสังคมไทย รวมทั้งจากตัวสตรีเอง

๔. มุมมองต่อการให้ความร่วมมือจากนักการเมืองสตรี นักการเมืองสตรีมีการร่วมมือประสานงานระหว่างกันอย่างเพียงพอในการผลักดันนโยบายหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี

๕. มุมมองต่อการนำเสนอนโยบายหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี นโยบายที่นักการเมืองสตรีได้ผลักดันแต่ไม่สำเร็จส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความเสมอภาคระหว่างชาย-หญิงในสังคมไทย และการกดขี่ทางเพศ ซึ่งถือเป็นประเด็นที่ควรมีการผลักดันต่อไป

๖. มุมมองต่อความเสมอภาคระหว่างชาย-หญิงในสังคมไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศตะวันตก สำหรับการนำไปปฏิบัติแล้วถือว่ายังด้อยอยู่มาก

^๕ขวัญฤทัย จ่างจรัส, “มุมมองบทบาทผู้หญิงไทยบนเส้นทางการเมืองผ่านสายตาผู้นำองค์กรพัฒนาสตรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขารัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๑.

๕. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่น คือมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก ช่วยเหลือ สนับสนุน พรรคการเมืองท้องถิ่นในชุมชนของตน มีส่วนร่วมในการ ชักจูงรณรงค์ให้ผู้อื่นสนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุน เสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้บริหารทางการเมืองท้องถิ่นของตน มีส่วนร่วมในการหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้บริหารท้องถิ่นของตน มีส่วนร่วมในการร่วมตรวจสอบผลการเลือกตั้งให้ผู้สมัครของตนและเมื่อทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยกล่าวว่าทางครอบครัวควรและญาติควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการ ชักจูงช่วยเหลือหาเสียงให้คนในชุมชนร่วมสนับสนุนบุคคลที่จะเข้ามาสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น และพรรคการเมืองที่ตนสนับสนุนอยู่ควรสนับสนุนให้สตรีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นให้มากขึ้น นำนโยบายที่เกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาสตรี รวมถึงการลงรับสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น และแสดงถึงศักยภาพของสตรีให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจถึงสิทธิและความสามารถของสตรีในการแสดงออกทางการเมืองท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทในการเสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้บริหารทางการเมืองท้องถิ่นของตน ประชาสัมพันธ์ข่าวสารนโยบายของพรรคการเมืองท้องถิ่น รวมถึง ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในพรรคการเมืองของตน ควรมีการส่งเสริมให้สตรีได้เข้าร่วมเป็นคณะผู้บริหารท้องถิ่น และการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกับผู้ชายสอดคล้องกับอักษร วงศ์ใหญ่^๖ ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาททางการเมืองของกลุ่มแม่บ้าน กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน” พบว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านกิ่งอำเภอเวียงหนองล่องมีบทบาททางการเมืองในระดับชาติและในระดับท้องถิ่นในระดับปานกลาง มีแนวโน้มที่จะมีมากขึ้นโดยมีบทบาททางการเมืองในระดับท้องถิ่นจะมีมากกว่าในระดับชาติเพราะการที่กลุ่มแม่บ้านมีปฏิสัมพันธ์กับนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นทำได้ง่ายกว่านักการเมืองในระดับชาติ โดยที่นักการเมืองระดับชาติจะมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มแม่บ้านผ่านทางนักการเมืองท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกกลุ่มแม่บ้านมีทัศนคติถูกต้องตามหลักการประชาธิปไตยในการใช้พลังของกลุ่มเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม ตลอดจน การตัดสินใจทางการเมืองที่สอดคล้องกับแนวทางประชาธิปไตย อิทธิพลของกรอบโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยมเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงมีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาททางการเมืองของเพศหญิงแต่มีแนวโน้มกว่าบทบาททางการเมืองจะมีมากขึ้น และได้สอดคล้องกับ พยุง รสใจ^๗ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำสตรีในทางการเมืองการปกครอง: ศึกษากรณีตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ปัจจัยที่ทำให้ผู้นำสตรีเข้ามามีบทบาททางการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นเกิดจากปัจจัยภายนอกและภายใน ปัจจัยภายในที่สำคัญ คือ การตัดสินใจด้วยตนเองการสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน ส่วนปัจจัยภายนอกคือ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์บ้านเมือง (๒) บทบาททางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นของผู้นำสตรีที่สำคัญที่สุดได้แก่ การร่วมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง (๓) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองการปกครองระดับ

^๖อักษร วงศ์ใหญ่, “บทบาททางการเมืองของกลุ่มแม่บ้านกิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน”, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขารัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓.

^๗พยุง รสใจ, “บทบาทผู้นำสตรีในทางการเมืองการปกครอง: ศึกษากรณีตำบลหนองมะค่าโมง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี”, การค้นคว้าอิสระ, (สำนักงานพัฒนาชุมชน: จังหวัดสุพรรณบุรี), ๒๕๕๔.

ท้องถิ่นที่เกิดขึ้น เกิดจากปัจจัยภายใน ที่สำคัญ คือสมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน และเกิดจากปัจจัยภายนอกที่สำคัญ คือ สถานการณ์บ้านเมืองและการยึดติดเรื่องค่านิยมด้านเพศในอดีต โดยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาททางการเมืองการปกครองที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากสถานการณ์บ้านเมืองเพราะเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากที่สุด (๔) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค หลักสำคัญที่ผู้นำสตรีส่วนใหญ่ยึดถือในการดำเนินบทบาททางการเมืองระดับท้องถิ่น คือ ใช้หลักความรู้ ความสามารถประสบการณ์และ แก้ไขปัญหาตามกระบวนการภายใต้หลักของเหตุผล ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรี คือ ให้เป็นสิ่งที่เฝ้าหาความรู้ ใส่ตนอยู่เสมอ และมีใจมุ่งมั่นต่อบทบาทที่กำลังทำ

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุระดับการศึกษารายได้ และอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย มีเพียงประชาชนที่มีอายุ และสถานภาพต่างกัน มีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

เพศ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำพูนมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันเนื่องจากทุกคนให้ความสนใจในการเมืองท้องถิ่นของตน ให้ความสนใจกับนักการเมือง การติดตามการทำงานของผู้บริหาร การตรวจสอบการทำงานของคณะผู้บริหาร และการมีส่วนร่วมทำงานร่วมกับทางเทศบาล เช่น เป็นประธานคณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการของหมู่บ้าน และกลุ่มผู้นำต่างๆ มีทั้งหญิงและชาย สอดคล้องกับพระมหาปิยะบุตร ปญญาวฑฒโน (วงศ์กันทรภักย์)^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อายุ ที่ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองลำพูน แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่

^๒พระมหาปิยะบุตร ปญญาวฑฒโน (วงศ์กันทรภักย์), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดพบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี กับ ๒๖-๓๕ ปี อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี กับ ๓๖-๔๕ ปี อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี กับ ๔๖ ปีขึ้นไป อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี กับ ๔๖-๕๕ ปี และ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี กับ ๔๖ ปีขึ้นไปซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความจริง ทั้งนี้เนื่องจาก การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนยังคงมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่ถือว่ายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูสิทธิ์ ชันติกุล^{๙๙} ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานครด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งจำแนกตามอายุ เป็นรายคู่พบว่ามีคู่ที่ต่างกันอยู่ ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๓๐-๔๙ ปีมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๑๘-๒๙ ปี และประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๑๘-๒๙ ปี

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนรายด้านพบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนทนาเรื่องการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งโดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๑๘-๒๙ ปี

สถานภาพ ที่ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น กับเทศบาลเมืองลำพูน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนรายด้านพบว่าประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองด้านการสนทนาเรื่องการเมืองด้านการติดต่อนักการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรสและสถานภาพฝ่าย/หย่าร้างมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพโสดสอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ ฉั่วสกุล^{๑๐๐} ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีภูมิหลังต่างกัน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มี อายุ สถานภาพสมรส และพื้นฐานทางการเมืองของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมด้านการสนใจทางการเมือง การไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน

^{๙๙} ภูสิทธิ์ ชันติกุล, “รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: พุณอดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๕๓.

^{๑๐๐} “การมีส่วนร่วมทางการเมืองผู้นำท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชารัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๐.

วุฒิการศึกษาอาชีพรายได้ที่ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นกับเทศบาลเมืองลำพูนไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา ภักดิ์สังข์, (ดาบตำรวจ)^{๑๑} ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหวัด ๔ ของสถานีตำรวจภูธรหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหวัด ๔ ของสถานีตำรวจภูธรหนองกรดจังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่าบุคคลที่มีเพศและอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ท. เสนาะ สภาไพไทย^{๑๒} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียนเสนาธิการทหารบก” พบว่านักเรียนเสนาธิการทหารบกที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดีของรัฐบาลไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ พระสุรศักดิ์ มหาบุญโญ (จันทบุตร) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขนาดกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตำบลตะเคียนเลื่อนอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการศึกษาพบว่า^{๑๓}

๑ ประชาชนมีแนวคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (=๓.๐๗)

๒ ผลการเปรียบเทียบแนวคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชน ที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และอาชีพต่างกัน มีแนวคิดโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ซึ่งในส่วนของประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแนวคิดต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๔๒ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย (Sig= ๐.๘๑๔)

๕.๒.๓ การอภิปรายผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูนปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

^{๑๑}ดาบตำรวจ วัฒนา ภักดิ์สังข์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหวัด ๔ ของสถานีตำรวจภูธรหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๑๒}พ.ท. เสนาะ สภาไพไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียนเสนาธิการทหารบก”, *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๙.

^{๑๓}พระสุรศักดิ์ มหาบุญโญ (จันทบุตร), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขนาดกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตำบลตะเคียนเลื่อนอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

๑) การอภิปรายผล ปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน

ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นบทบาทในการเป็นผู้นำท้องถิ่นของผู้หญิงยังมีอยู่น้อยขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานทางราชการข้อมูลข่าวสารการติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นการเผยแพร่เรื่องสิทธิสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นยังมีน้อย

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน การตรวจสอบพรรคการเมืองท้องถิ่น และผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับความร่วมมือจากนักการเมืองท้องถิ่นหน่วยงานทางราชการ

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่น การเมืองท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญกับสิทธิสตรี กับการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ถูกต้องด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่นความเหลื่อมล้ำทางสังคมทำให้ผู้หญิงไม่มีสิทธิเสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้นำทางการเมือง

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นในเขตขาดการสนับสนุนให้มีบทบาท ในการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และการลงรับสมัครเลือกตั้ง ของพรรคการเมืองท้องถิ่น

๒) การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูนจำแนกเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่นหน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนสตรีได้มีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น เพื่อจะได้นำมา อภิปรายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น

ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ควรมีการสนับสนุนให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเลือกตั้ง การตรวจสอบผู้กระทำความผิด การเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่นควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทใน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมรณรงค์สนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในการเมืองท้องถิ่น

ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่นในเขตควรสนับสนุนให้สตรีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่น รวมถึงการลงสมัครเป็นนักการเมืองท้องถิ่น

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนจังหวัดลำพูน” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

๑. ควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนมีส่วนร่วมพูดคุยอภิปรายเรื่องราวทางการเมืองท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบันมีการพูดคุยติดตามนโยบายของนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น

๒. ควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งสอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงและเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง

๓. ควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองท้องถิ่นที่ถูกต้องให้ประชาชนเข้าใจในการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

๔. ควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูนมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินการตามนโยบายของนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่น มีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นและการเลือกตั้งในชุมชน

๕. ควรส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลเมืองลำพูน เสนอแนวคิดนโยบายต่อนักการเมืองและผู้บริหารทางการเมืองท้องถิ่นของตน และมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก ช่วยเหลือ สนับสนุน พรรคการเมืองท้องถิ่นในชุมชนของตน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่น

หน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนสตรีได้มีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น เพื่อจะได้นำมา อภิปรายในกลุ่ม เพื่อที่จะได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่นมากขึ้นมีการรวมกลุ่มของสตรี ในชุมชน เพื่อแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองท้องถิ่น การติดตามนโยบายของนักการเมืองท้องถิ่น รวมถึงการบริหารงานของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

๒. ในด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงสิทธิออกเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น

ควรมีการสนับสนุนให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการเลือกตั้ง การตรวจสอบผู้กระทำความผิดการเลือกตั้งให้สิทธิสตรีในการเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง สอดส่องดูแลการเลือกตั้งแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งในทุกๆ ครั้ง

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ทางการเมืองท้องถิ่น

ควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทใน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในการใช้สิทธิ ในการเลือกตั้ง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความ เข้าใจทางการเมืองท้องถิ่นที่ถูกต้อง และมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องทางการเมืองท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ

๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มทางการเมืองท้องถิ่น

ควรส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมรณรงค์สนับสนุนบุคคลและพรรคการเมืองของตนลงสมัคร รับเลือกตั้งในการเมืองท้องถิ่นควรเพิ่มสมรรถนะแก่สตรีที่เข้าสู่การเมือง และการบริหาร เกี่ยวกับ กระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

๕. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองท้องถิ่น

ควรสนับสนุนให้สตรีได้มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร นโยบาย ของพรรค การเมืองท้องถิ่น รวมถึง ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในพรรคการเมืองของตนให้สตรีมีส่วนร่วมใน การกำหนดนโยบายของพรรคที่ตนเข้าร่วมอยู่ด้วย

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยในครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นตามหลักสังคหวัดฤๅ
๒. ควรศึกษาการประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของสตรีในการเป็นผู้นำ ระดับท้องถิ่น
๓. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีใน ปัจจุบัน